

Narodowa Agencja Poszanowania Energii S.A.

**Finansowanie inwestycji z zakresu
gospodarki energetycznej w gminach
i termomodernizacji budynków
ze środków Unii Europejskiej**

Zrównoważone planowanie energetyczne w gminach

SEMINARIUM

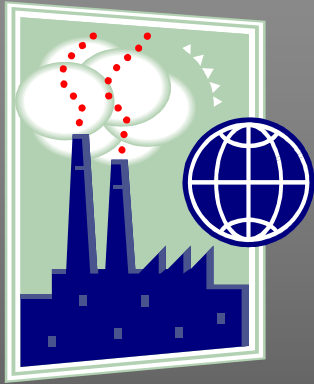
15.04.2008 - Wrocław

**Andrzej Rajkiewicz
Narodowa Agencja Poszanowania Energii S.A.
Ul. Świętokrzyska 20
00-002 Warszawa
Tel. 0-22 50 54 661
arajkiewicz@nape.pl**

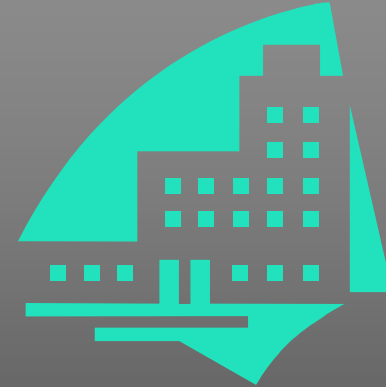
Gospodarka energetyczna w gminach

źródła
energii

dystrybucja energii

zużycie
energii

wykorzystanie lokalnych zasobów energetycznych

Źródła finansowania ze środków Unii Europejskiej

- **Program Operacyjny „Infrastruktura i Środowisko”**
 - minimalna wartość projektów 10-20 mln złotych kwoty wsparcia 20-85%
- **Regionalny Program Operacyjny Województwa Wielkopolskiego**
 - minimalna wartość projektów 0,1-20 mln złotych kwoty wsparcia 20-85%
- **Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka**

Program Operacyjny „Infrastruktura i Środowisko”

- Program Operacyjny „Infrastruktura i Środowisko”
 - Priorytet 4 Przedsięwzięcia dostosowujące przedsiębiorstwa do wymogów ochrony środowiska
 - 4.5 wsparcie dla przedsiębiorstw w zakresie ochrony powietrza: modernizacja źródeł ciepła o mocy pow. 50 MW w przedsiębiorstwach prowadząca do zmniejszenia emisji pyłów (min. wartość projektu 8 mln złotych, maksymalna wysokość dofinansowania 20 mln zł nie więcej niż 29,99%)

Program Operacyjny „Infrastruktura i Środowisko”

- **Priorytet 9 Infrastruktura energetyczna przyjazna środowisku i efektywność energetyczna**
 - **9.1 wysokosprawne wytwarzanie energii elektrycznej i ciepła: przebudowa i budowa źródeł spełniająca wymogi wysokosprawnej kogeneracji (minimalna wartość projektu 10 mln zł, maksymalna wysokość wsparcia 20 mln zł, nie więcej niż 20%)**

Program Operacyjny „Infrastruktura i Środowisko”

- **Priorytet 9 Infrastruktura energetyczna przyjazna środowisku i efektywność energetyczna**
 - **9.2 efektywna dystrybucja energii: przebudowa i budowa sieci dystrybucji energii elektrycznej i ciepła (minimalna wartość projektu 20 mln zł, maksymalna wysokość wsparcia 50 mln zł, nie więcej niż 85%)**

Program Operacyjny „Infrastruktura i Środowisko”

- **Priorytet 9 Infrastruktura energetyczna przyjazna środowisku i efektywność energetyczna**
 - **9.3 termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej (minimalna wartość projektu 10 mln zł, maksymalna wysokość wsparcia 50 mln zł, nie więcej niż 50%)**

Program Operacyjny „Infrastruktura i Środowisko”

- **Priorytet 9 Infrastruktura energetyczna przyjazna środowisku i efektywność energetyczna**
 - **9.4 wytwarzanie energii ze źródeł odnawialnych – energia wiatru, wody do 10 MW, biogazu, biomasy, geotermii i słońca (minimalna wartość projektu 20 mln zł, lub 10 mln dla inwestycji w wytwarzanie energii elektrycznej z biogazu lub biomasy i wody, nie więcej niż 20% kosztów kwalifikowanych)**

Program Operacyjny „Infrastruktura i Środowisko”

- **Priorytet 9 Infrastruktura energetyczna przyjazna środowisku i efektywność energetyczna**
 - **9.5 wytwarzanie biopaliw ze źródeł odnawialnych, wytwarzanie biokomponentów i instalacje do wytwarzania biogazu (minimalna wartość projektu 20 mln zł, nie więcej niż 30% kosztów kwalifikowanych)**

Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego

- **Priorytet 5 Regionalna infrastruktura energetyczna przyjazna środowisku**
 - **5.1 odnawialne źródła energii: wytwarzanie energii w oparciu o wodę (w tym geotermalną) i biomasę, współpraca międzynarodowa i międzyregionalna (wartość projektu 0,3 – 10 mln złotych, wsparcie nie więcej niż 85% kosztów kwalifikowanych)**

Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego

- **Priorytet 5 Regionalna infrastruktura energetyczna przyjazna środowisku**
 - **5.2 dystrybucja energii elektrycznej i gazu: budowa i modernizacja energetycznych i gazowych sieci dystrybucji (wartość projektu 0,5 – 20 mln złotych dla energii elektrycznej, 0,2 – 8 mln złotych dla gazu, wsparcie nie więcej niż 85% kosztów kwalifikowanych)**

Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego

- **Priorytet 6 Turystyka i kultura**
 - **6.1 turystyka uzdrowskowa:
termomodernizacja obiektów,
wykorzystanie energii geotermalnej i
słonecznej (minimalna wartość projektu
100 tys. złotych, wsparcie nie więcej niż
70% kosztów kwalifikowanych)**

Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego

- **Priorytet 6 Turystyka i kultura**
 - **6.2 turystyka aktywna: termomodernizacja obiektów, wykorzystanie energii geotermalnej i słonecznej (minimalna wartość projektu 500 tys. złotych, wsparcie nie więcej niż 70% kosztów kwalifikowanych)**

Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego

- **Priorytet 6 Turystyka i kultura**
 - **6.3 turystyka biznesowa:
termomodernizacja obiektów,
wykorzystanie energii geotermalnej i
słonecznej (minimalna wartość projektu 3
mln złotych, wsparcie nie więcej niż 70%
kosztów kwalifikowanych)**

Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego

- **Priorytet 6 Turystyka i kultura**
 - **6.4 turystyka kulturowa: termomodernizacja obiektów, wykorzystanie energii geotermalnej i słonecznej (wartość projektu 0,1- 20 mln złotych, wsparcie nie więcej niż 70% kosztów kwalifikowanych)**

Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego

- **Priorytet 7 Edukacja**
 - **7.1 rozwój infrastruktury szkolnictwa wyższego: termomodernizacja obiektów, wykorzystanie energii słonecznej (wartość projektu 2 - 20 mln złotych, wsparcie nie więcej niż 70% kosztów kwalifikowanych)**

Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego

- **Priorytet 7 Edukacja**
 - **7.1 rozwój infrastruktury placówek edukacyjnych: termomodernizacja obiektów, wykorzystanie energii słonecznej (wartość projektu od 100 tys. Złoty wsparcie nie więcej niż 70% kosztów kwalifikowanych)**

Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego

- **Priorytet 9 Miasta (do i powyżej 10 000 mieszkańców)**
 - **8.1 w budynkach mieszkalnych wielorodzinnych i socjalnych działania w zakresie oszczędności energetycznej (minimalna wartość projektu 100 tys. złotych, wsparcie nie więcej niż 70% kosztów kwalifikowanych, pod warunkiem ujęcia projektu w Lokalnym Programie Rewitalizacji)**

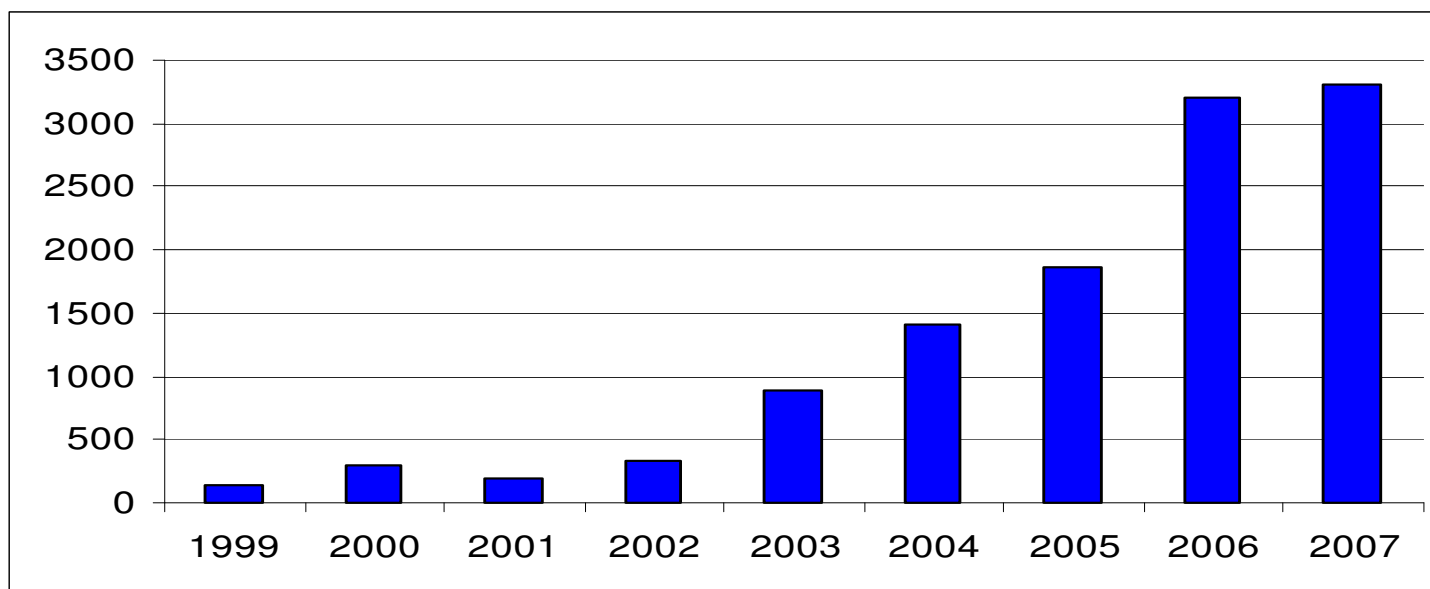

Finansowanie termomodernizacji z wykorzystaniem kredytu

- Kredyt termomodernizacyjny można zaciągnąć na maksimum 80% kosztu inwestycji
- Warunkiem uzyskania premii jest zmniejszenie zapotrzebowania na ciepło, wykazane w audycie energetycznym:
 - o 10% przy modernizacji jedynie systemu grzewczego
 - o 15% jeśli przeprowadzono w latach 1985-2001 modernizację systemu grzewczego
 - o 25% w pozostałych budynkach
 - o 25% w lokalnych źródłach ciepła i sieciach
- Audyt energetyczny staje się dokumentem wymaganym do wniosków o dofinansowanie termomodernizacji budynków ze środków Unii Europejskiej

Wykorzystanie Funduszu Termomodernizacji

Liczba wniosków wpływających do BGK

11 665 do końca 2007 r.

Rodzaje budynków a źródła finansowania z Unii Europejskiej

- **Użyteczności publicznej:**
 - Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko
 - Regionalne Programy Operacyjne

- **Przemysłowe i handlowo-usługowe:**
 - Program Operacyjna Innowacyjna Gospodarka
 - Regionalne Programy Operacyjne

- **Mieszkalne wielorodzinne:**
 - Regionalne programy operacyjne

Zasady finansowania: modernizacja budynków użyteczności publicznej

■ Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko

■ Kryteria i wagi oceny merytorycznej - propozycja

■ Stopień gotowości projektu do realizacji	30%
■ Zmniejszenie zapotrzebowania na ciepło	30%
■ Koszt uzyskania jednostkowej oszczędności ciepła	30%
■ Wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych	5%
■ Wykorzystanie energii z kogeneracji	5%

■ Ograniczenie kwalifikowalności wydatków

- nie będą kwalifikowane wydatki w budynkach użyteczności publicznej, w których ponad 15% powierzchni służy prowadzeniu działalności gospodarczej lub celom mieszkaniowym
- wydatki związane z termomodernizacją poniesione na odtworzenie elementów obiektów o wartościach artystycznych i zabytków będą kwalifikowane do kwoty, która nie przekracza przeciętnych kosztów odtworzenia podobnych elementów o wartości jedynie użytkowej.

Zasady finansowania: modernizacja budynków użyteczności publicznej

- Regionalne Programy Operacyjne
 - wartość projektów z reguły do 20 000 000 złotych
 - przekształcenie istniejących systemów ogrzewania obiektów użyteczności publicznej, w szczególności ograniczenie „niskiej emisji”, zastosowanie energii odnawialnej
 - kompleksowa termomodernizacja grup obiektów użyteczności publicznej, połączona także z przebudową źródeł wytwarzania energii
 - budowa, rozbudowa i modernizacja budynków

Zasady finansowania: modernizacja budynków przemysłowych i handlowo-usługowych

- Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka
- Z Osi Priorytetowej IV pn. „Inwestycje w innowacyjne przedsięwzięcia” przewiduje się możliwość wspierania takich projektów innowacyjnych, które koncentrować się będą na zmianach modeli produkcji lub konsumpcji, a tym samym przyczynią się bezpośrednio lub pośrednio do zmniejszenia presji na poszczególne komponenty środowiska (powietrze, wody, powierzchnia ziemi, przyroda, krajobraz) oraz na środowisko widziane jako całość. Będzie to osiągnięte poprzez **ograniczenie emisji (strat) energii**, eliminowanie z obiegu gospodarczego substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska i zdrowia ludzkiego, ograniczanie ilości odpadów trudnych do recyklingu, odzysku i unieszkodliwiania, zmniejszanie zapotrzebowanie na nieodnawialne zasoby, a także ograniczanie, a co najmniej **racjonalizację wykorzystywania energii**

Zasady finansowania: modernizacja budynków przemysłowych i handlowo-usługowych

- Regionalne Programy Operacyjne
 - w ramach priorytetów związanych ze wzrostem konkurencyjności przedsiębiorstw, wspierane będą inwestycje w małe i średnie przedsiębiorstwa m.in. w zakresie dostosowywania do wymogów wynikających z prawa krajowego i unijnego w zakresie ochrony środowiska
 - w rozwoju otoczenia biznesowego (inkubatory przedsiębiorczości, centra doradztwa dla MŚP itp.) preferowane będą projekty polegające na wykorzystaniu budynków poprzemysłowych, wymagających remontów i modernizacji, w celu świadczenia usług

Zasady finansowania: budynki mieszkalne

- Regionalne Programy Operacyjne
 - wyłącznie w odniesieniu do budynków wielorodzinnych znajdujących się na tzw. obszarach wsparcia, których wyznaczenie wymaga opracowania *Lokalnych Programów Rewitalizacji*
 - wielkość przeznaczonych na ten cel środków w regionalnych programach operacyjnych nie może przekroczyć 3% ich budżetu

Zasady finansowania: budynki mieszkalne

- Regionalne Programy Operacyjne
 - Kryteria dla wyznaczania obszarów wsparcia, na których mogą być realizowane działania z zakresu mieszkalnictwa to **co najmniej trzy** z poniższych:
 - wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia,
 - wysoki poziom długotrwałego bezrobocia,
 - niestabilne trendy demograficzne,
 - niski poziom edukacji, znaczące braki w umiejętnościach i wysoki odsetek osób porzucających szkołę,
 - wysoki poziom przestępczości,
 - szczególnie zniszczone otoczenie,
 - niski poziom aktywności gospodarczej,
 - wysoki udział imigrantów, grup etnicznych i mniejszościowych oraz uchodźców,
 - porównywalnie niższy poziom wartości zasobu mieszkaniowego oraz
 - **niski poziom wydajności energetycznej budynków**

Zasady finansowania: budynki mieszkalne

- Regionalne Programy Operacyjne
 - Działania w budynkach wielorodzinnych, które mogą być współfinansowane z EFRR zostały ujęte w szczegółowym katalogu który obejmuje:
 - renowację wspólnych elementów konstrukcyjnych budynku: dachy, okna, fasady budynków mieszkalnych, klatki schodowe, windy, schody, korytarze, przejście podziemne, naziemne bądź nadziemne łączące poszczególne elementy budynków mieszkalnych, wejścia do budynków,
 - usprawnienie (wymiana/remont) wszelkich instalacji technicznych budynku,
 - **działania podnoszące efektywność energetyczną budynku (termomodernizacja).**

Alokacja środków: budynki mieszkalne

L.p.	Województwo	mln euro w RPO	% budżetu RPO
1	Dolnośląskie	35,5	2,9
2	Kujawsko-Pomorskie	19,1	2,0
3	Lubelskie	0,0	0,0
4	Lubuskie	5,2	1,2
5	Łódzkie	18,1	2,1
6	Małopolskie	0,0	0,0
7	Mazowieckie	45,9	2,5
8	Opolskie	4,6	1,1
9	Podkarpackie	16,2	1,4
10	Podlaskie	0,0	0,0
11	Pomorskie	5,3	0,6
12	Śląskie	23,0	1,5
13	Świętokrzyskie	2,2	0,3
14	Warmińsko-Mazurskie	22,3	2,2
15	Wielkopolskie	0,0	0,0
16	Zachodniopomorskie	0,0	0,0
Suma/Średnia		197,4	1,6

Narodowa Agencja Poszanowania Energii S.A.

Przykład modernizacji budynku usługowego – rozbudowa oraz termomodernizacja budynku usługowego Centrum Medycznego

- został zrealizowany z wykorzystaniem dotacji UE w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego ZPORR Działanie 3.4 Mikroprzedsiębiorstwa 01.03.2005 – 31.10.2005
- zakres zrealizowanej inwestycji obejmował rozbudowę i termomodernizację budynku przychodni centrum medycznego oraz zakup sprzętu diagnostyczno-zabiegowego
- inwestycja w sposób zasadniczy spowodowała rozszerzenie zakresu działalności Centrum Medycznego VitaMed poprzez spełnienie wymagań Ministra Zdrowia i zmianę statusu przedsiębiorstwa na Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej, zwiększenie powierzchni przychodni oraz unowocześnienie i rozszerzenie zasobów sprzętu potrzebnego do prowadzenia działalności diagnostycznej i zabiegowej

Przykład modernizacji budynku usługowego – rozbudowa oraz termomodernizacja budynku usługowego Centrum Medycznego - efekty

- Nastąpił znaczący wzrost ilości aktualnie oferowanych usług oraz rozpoczęcie świadczenia nowych. Nastąpiła także poprawa jakości i komfortu świadczonych usług oraz znacząca oszczędność energii cieplnej (60%) w wyniku procesu termomodernizacji budynku
- Rozbudowa i modernizacja Centrum Medycznego została zrealizowana przy użyciu materiałów i technologii przyjaznych środowisku (ekologicznych). Przedmiotem prac budowlanych poza rozbudową było docieplenie budynku, wymiana stolarki okiennej oraz częściowo instalacji co. Wykonane prace termomodernizacyjne wpłynęły na zmniejszenie zapotrzebowania na energię ciepłą.

Narodowa Agencja Poszanowania Energii S.A.

Przykład modernizacji budynku usługowego – rozbudowa oraz termomodernizacja budynku usługowego Centrum Medycznego - koszty

1. Przygotowanie projektu wykonawczego rozbudowy przychodni.	Dokument niezbędny dla prawidłowego wykonania robót budowlanych.	2.000,00
2. Wybór wykonawcy robót budowlanych oraz dostawców sprzętu medycznego.	Procedura pozwoli na wybór najatrakcyjniejszych ofert.	250,00
3. Rozbudowa i termomodernizacja przychodni Centrum Medycznego	Spełnienie wymagań Ministra Zdrowia dla NZOZ, zwiększenie powierzchni i potencjału do świadczenia usług.	122.660,00
4. Zakup aparatu USG	Unowocześnienie posiadanych zasobów sprzętu diagnostycznego.	102.000,00
5. Zakup aparatu Lipotonic	Rozszerzenie posiadanych zasobów sprzętu do odnowy biologicznej oraz rehabilitacji.	10.000,00
6. Zakup lasera terapeutycznego	Rozszerzenie posiadanych zasobów sprzętu do fizykoterapii.	10.000,00
RAZEM (PLN):		246.910,00

Wartość uzyskanego wsparcia z funduszy UE wyniosła około 122 000 PLN (ok.. 50%)

Wartość prac budowlanych, w tym termomodernizacja 122 660 PLN (ok.. 50%)

Przykład modernizacji budynku użyteczności publicznej - szkoła

- został zrealizowany w ramach poddziałania *3.5.1 Lokalna infrastruktura edukacyjna i sportowa* Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego
- przedmiotem tego projektu była modernizacja budynku gminnej szkoły podstawowej w małej śląskiej miejscowości, mająca na celu przekształcenie szkoły w Zespół Szkolno-Przedszkolny z jednoczesną termorenowacją budynku
- efektem termomodernizacji miało być zmniejszenie zużycia ciepła poprzez docieplenie przegród zewnętrznych i wymianę stolarki okiennej
- poprawa standardu warunków nauczania i pracy personelu Zespołu Szkolno – Przedszkolnego oraz obniżenie bieżących kosztów utrzymania placówki dało jej podstawy do dalszego rozwoju i działania w nowej formie

Przykład modernizacji budynku użyteczności publicznej – szkoła - koncepcja

- zachodnią część budynku, gdzie znajdowało się mieszkanie funkcyjne przeznaczono na przedszkole jednooddziałowe
- aby spełnić wymogi techniczne zaprojektowano nową klatkę schodową biegnącą obok szatni przedszkola
- na parterze znajdowały się pomieszczenia kuchni z zapleczem oraz jadalnia; właściwe przedszkole znajdowało się na piętrze, gdzie sala zajęć na całej szerokości budynku została doświetlona dodatkowo wykonanymi oknami
- wyburzona została również ściana oddzielająca obecną salę gimnastyczną od klasy, zmieniając sale lekcyjne po stronie północnej na piętrze
- pogłębiono posadzkę w piwnicach
- pomieszczenie po starej kotłowni zostało przeznaczone na magazyn sportowy
- w części zachodniej zespół pomieszczeń przeznaczony został na magazyny i zaplecze konserwatora

Narodowa Agencja Poszanowania Energii S.A.

Przykład modernizacji budynku użyteczności publicznej - szkoła – koszty kwalifikowane termomodernizacji

- wymiana drewnianych okien na PCV z mikrowentylacją
- docieplenie ścian zewnętrznych metodą lekką mokrą (system)
- modernizacja instalacji centralnego ogrzewania, elektrycznej oraz wodno-kanalizacyjnej
- docieplenie stropodachu

Przykład modernizacji budynku użyteczności publicznej - szkoła – koszty

- łączny koszt tego projektu szacowany był na ok 713 000 zł brutto
- wartość projektu, po postępowaniu przetargowym (2 przetargi nierozstrzygnięte i w końcu zamówienie z wolnej ręki) wzrosła do 739 800 zł z czego dofinansowanie ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego wyniosło maksymalnie 75%
- dotacja wyniosła w efekcie 72,27% kosztów kwalifikowanych, czyli ok. 535 000 zł
- beneficjent uzyskał 10 % dofinansowania ze strony rezerwy celowej budżetu państwa, w wysokości ok. 71 300 zł
- w stosunku do wartości zakładanych we wniosku beneficjent musiał wyłożyć nieco więcej wkładu własnego, tj w sumie 133 813,75 zł, tj. 18,1%

Przykład modernizacji budynku użyteczności publicznej - szkoła – efekty

- efektem była modernizacja prawie 960 m² obiektów dydaktycznych dla 140 osób korzystających ze zmodernizowanego budynku
- czas realizacji 12 miesięcy
- przedmiotem oceny były następujące wskaźniki:
 - wskaźnik produktu 3.5.12 Powierzchnia zmodernizowanych obiektów dydaktycznych,
 - wskaźnik rezultatu 3.5.56 Liczba osób korzystających z obiektów dydaktycznych,
 - wskaźniki oddziaływania 3.5.74 Liczba osób tygodniowo korzystających z obiektów sportowych (po 2 latach) i 3.5.73 Liczba uczniów korzystających tygodniowo z infrastruktury społeczno-edukacyjnej

Narodowa Agencja Poszanowania Energii S.A.

Przykład modernizacji budynku mieszkalnego wielorodzinnego – Dzielnica Praga M.St. Warszawa

<http://www.um.warszawa.pl/rewitalizacja/index.php?id=155>

Rewitalizacja to równoczesne podejmowanie działań w sferze przestrzennej, gospodarczej i społecznej w celu ożywienia obszarów kryzysowych w miastach, zdegradowanych obszarów przemysłowych czy powojkowych, przywrócenia im dawnych funkcji oraz stworzenia warunków do ich dalszego rozwoju

- w Warszawie za obszar kryzysowy wymagający podjęcia działań rewitalizacyjnych uznano znaczną część Śródmieścia, Woli, Pragi Północ i Pragi Południe. Granice obszaru, zidentyfikowane problemy oraz kierunki działań priorytetowych zostały określone w Lokalnym Uproszczonym Programie Rewitalizacji m. st. Warszawy na lata 2005 - 2013
- do Programu wpisano też konkretne projekty, których realizacja ma przyczynić się do osiągnięcia celu, jakim jest ożywienie społeczno-gospodarcze obszarów kryzysowych w mieście.

Przykład modernizacji budynku mieszkalnego wielorodzinnego – Dzielnica Praga M.St. Warszawa

Podstawą do wyznaczenia granicy obszaru kryzysowego Dzielnicy Praga była znaczna koncentracja niżej wymienionych problemów:

- krytyczny stan budynków mieszkalnych
- degradacja obiektów zabytkowych
- brak ładu i estetyki w przestrzeni publicznej
- nawarstwienie problemów społecznych:
 - ubóstwo
 - bezrobocie
 - przestępczość i chuligaństwo
 - patologie społeczne

Przykład modernizacji budynku mieszkalnego wielorodzinnego – Dzielnica Praga M.St. Warszawa

Tytuł projektu „Renowacja kamienic praskich o znaczeniu historycznym wraz z adaptacją pomieszczeń na cele społeczne”

- Remont i renowacja kamienicy Ząbkowska 4 wraz z przyległym podwórzem (kompleksowy remont elewacji budynku, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, remont balkonów, klatek schodowych i schodów wewnętrznych, remont dachu z częściową wymianą konstrukcji, remont nawierzchni i odwodnienie podwórza, wykonanie altanki śmietnikowej).
- Adaptacja i remont lokali nr 45 i 45A w budynku Ząbkowska 4 na potrzeby świetlicy socjoterapeutycznej dla dzieci (wykonanie ocieplenia stropu nad piwnicami, posadzek, ścianek działowych, wykonanie instalacji wodno-kanalizacyjnej, grzewczej, elektrycznej, dostosowanie pomieszczeń dla osób niepełno- sprawnych w tym montaż windy, adaptacja części piwnic na pomieszczenia techniczno-gospodarcze dla świetlicy, wyposażenie lokalu).

Przykład modernizacji budynku mieszkalnego wielorodzinnego – Dzielnica Praga M.St. Warszawa

Tytuł projektu „Renowacja kamienic praskich o znaczeniu historycznym
wraz z adaptacją pomieszczeń na cele społeczne”

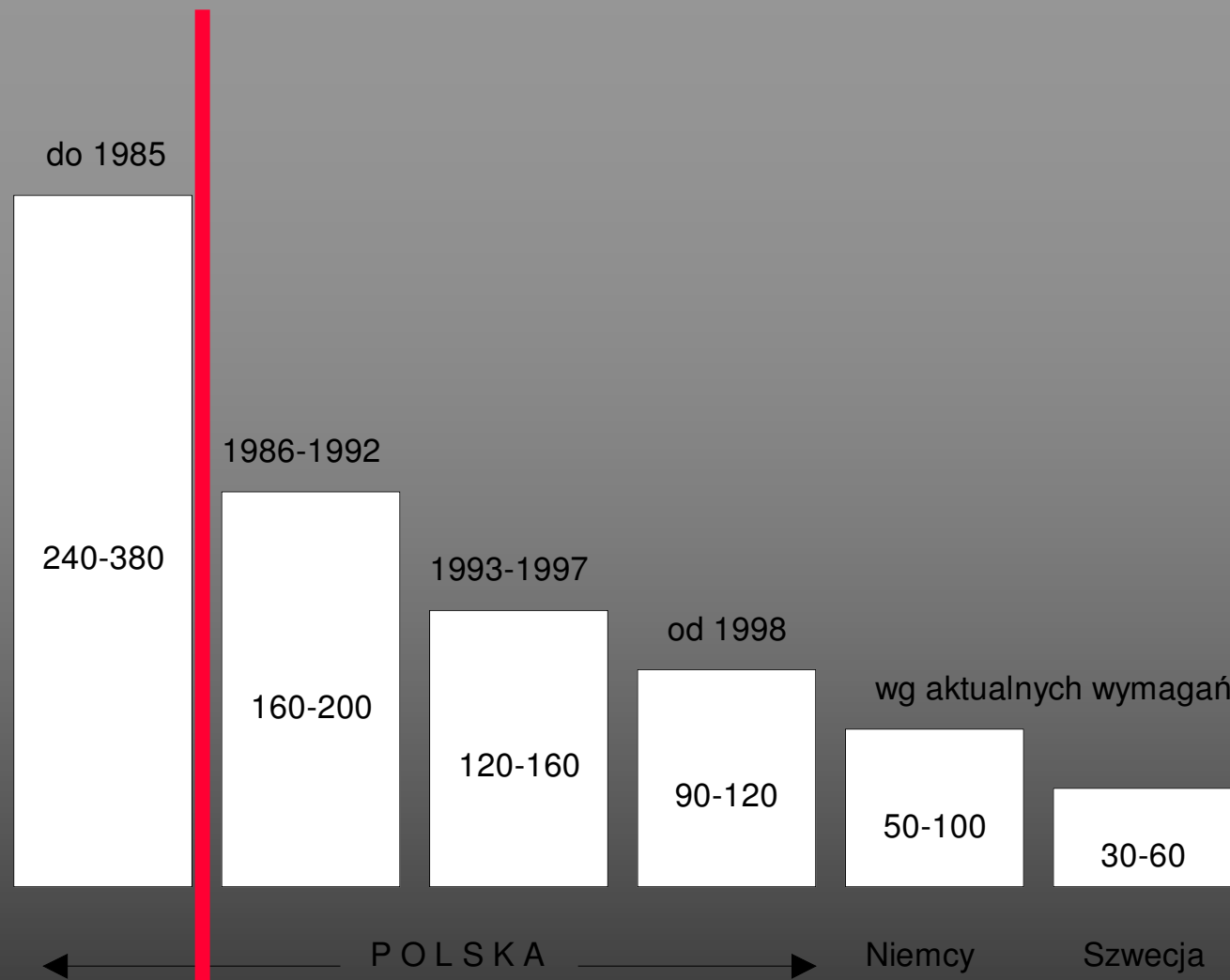
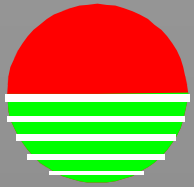
- **Remont i renowacja kamienicy Ząbkowska 36**
(kompleksowy remont elewacji budynku, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, remont balkonów, remont dachu, klatek schodowych, wymiana instalacji elektrycznej i wodno-kanalizacyjnej).
- **Adaptacja i remont lokalu nr 2 w budynku Ząbkowska 36 na potrzeby punktu informacji turystycznej i kulturalnej**
(wykonanie instalacji elektrycznej, sanitarnej, wentylacyjnej, grzewczej, wykonanie izolacji ścian, stropu i posadzek, budowa ścianek działowych).

Narodowa Agencja Poszanowania Energii S.A.

Przykład modernizacji budynku mieszkalnego wielorodzinnego – Dzielnica Praga M.St. Warszawa

	Koszt całkowity w złotych	Koszt niekwalifikowany w złotych	Koszt kwalifikowany w złotych
Sektor publiczny w tym:	1.919.410,47	611.054,26	1.308.356,21
	100%	100%	100%
fundusze strukturalne	850.431,53	0,00	850.431,53
	44,3%	0%	65%
budżet państwa	130.835,62	0,00	130.835,62
	6,8%	0%	10%
samorząd terytorialny	938.143,32	611.054,26	327.089,06
	48,9%	100%	25%
Razem	1.919.410,47	611.054,26	1.308.356,21
	100%	31,8%	68,2%
Wnioskowana kwota dotacji z EFRR	850.431,53	0,00	850.431,53
	44,3%	0%	65%

Przeciętne roczne zużycie energii na ogrzewanie w kWh/m² powierzchni użytkowej ogrzewanej w budynkach mieszkalnych zbudowanych w Polsce w różnych okresach czasu (według zmieniających się przepisów) oraz w budynkach mieszkalnych budowanych wg aktualnych przepisów w Niemczech i Szwecji.

Nowe uwarunkowania

- Dyrektywa Rady Europy z dnia 14 kwietnia 2008 r w sprawie jakości powietrza zaleca m.in.
 - obniżenie poziom pyłów na obszarach miejskich do 2015 r do poziomu 25 mikrogramów/ 1m^3
- Gminy stają się koordynatorem wdrażania Dyrektyw UE o charakterystyce energetycznej budynków i wykorzystaniu energii końcowej przez odbiorców

Kontakty i adresy

NAPE - Narodowa Agencja Poszanowania
Energii S.A.

www.nape.pl

ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa,
tel. 0-22 50 54 661

SAPE – Ogólnokrajowe Stowarzyszenie
„Poszanowanie Energii i Środowiska”

www.sape.org.pl (adres jak NAPE)